

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949. január 29. szombat.

VI. ÉVFOLYAM, 22. szám.

Földcsuszamlás Távolkeleten

A vasárnapi japán választások azt igazolják, hogy megindult a föld az imperialista gyarmatosítók lába alatt, nemcsak Kínában, Vietnámban és Indonéziában, hanem az amerikai szuronyok árnyékában, a „felkelő nap” országában is.

A távolkeleti események ragyogóan igazolják, hogy a kínai felszabadító néphadsereg sorozatos győzelme döntő fordulatot jelent Ázsia népeinek az elnyomó és kiszákmányoló imperialisták elleni küzdelmében. Az elnyomott gyarmati népek parázsló szabadságvágya a Távolkelet különböző pontjain lobban lángra. A kínai néphadsereg győzelmei sorosdöntő jelentéssel vannak a gyarmati népek elszánt szabadságharcára: Vietnámban a felszabadító néphadsereg egyik súlyos csapást a másik után mért az egykori náci német hadsereg SS-legényével megerősített francia gyarmati hadseregére. Burmában Csaung-Kaj-Sek lemondásának híreire buyújtotta lemondását a kormány s az előretörő partizánegységek már magát a fővárost — Raangoont veszélyeztetik. Indonéziában a német teljes erővel tombolnak a harcok — s Japánban az amerikai imperializmus tartálék tegevertárában a keletázsiai feudalizmus és az amerikai trösztörkel szövetségű japán nagytőke politikájában vergődő japán nép rabláncait tépi...

A japán imperializmus fegyveres kudarcra utáni a végösszeg elnyomó, a középkori hűbérrendszerre emlékeztető rabzsolás-örömben tengődő japán milliók, a középkori maradványok felszámolását követelik. Ezzel szemben az amerikai imperialisták — akárcsak Németország nyugati részén is — a háború bűnösök felelősségrovonása, a tanácsok katonai szerlem, a szovinizmus, a fasizmus maradványainak kiirtása, a háborús szellem szító trösztök felszámolása helyett — a háborús bűnösökkel a demokrácia esküdt ellen-éveivel, a háborút szító nagytörösztökkel szövetkeztek a dolgozó japán nép további kiszípolozására. Az imperialisták Japánt egy esztelen szovjetellenes támadás, a gyarmati népek szabadságharcra elleni utódcsakává akarták átalakítani. A japán nép azonban, élen a Japán Kommunista Párttal, éppen a vasárnapi választásokon huzta át a Wall-Street urainak számításait, amikor az amerikai megszálló katonai hatóságok által támogatott reakciós Joida-kormány minden erőszakoskodása ellenére több mint három és fél milliós tömeg szavazott a Japán Kommunista Párt listájára.

A vasárnapi választások azt igazolják, hogy a japán nép is megakadva nélkül követeli szabadságjogait és a baráti kapcsolatok kiépítését a hatalmaz Szovjetunióval. A japán nép követelése jogosak, mert hiszen a japán parasztságnak a fole még ma sem rendelkezik egyetlen talpalatnyi földdel sem, hanem földet lénytelen bérelni hűbéruraitól. A munkabérek rendkívül alacsonyak, ezzel szemben az adók, a bérlet hihetetlenül magas. A japán parasztság teljesen ki van szolgálatva a földesuraknak s a dolgozó parasztság véres verejtékével megszerzett krajcárjai a bankárok zsebébe vándorol. A parasztság adóssága tíz évvel ezelőtt meghaladta a 10 milliárd jent, mely összeg azóta meg-

tízszereződött. Lányukat kénytelenek az üzemeknek 5 esztendei rabzsolgatóra eladni néhány yentért — csak azért, hogy az eszedékes kamatokat fizethessék.

Várhatta-e a japán nép eddigi sorának jobbrafordulását? Várhatta-e jogainak biztosítását a pénzmágnás-nagybirtokos rendszertől és annak lakáitól? A választ a legutóbbi parlament többségének örszététele adta meg. A képviselőház tagjai között 56 földbirtokos, 118 gyáros és bankigazgató, 10 szeszgyáros, 6 halászlati nagyvállalkozó, 32 ügyvéd, képviselő, a nép érdekeit, a Japán újjáratát, demokratikus fejlődését ígérő imperialistákkal szemközti reakciós körök csak az ígérettel maradtak, sőt az amerikai megszálló katonai hatóságok segítségével fokozták a dolgozók és a dolgozó földművesség elnyomtatását. A japán dolgozók pedig egyre nagyobb tömegekben sorakoztak fel a Japán Kommunista Párt és a Párt irányítás mellett kezdtek meg a döntő harcot elnyomók ellen. Sztrájk-sztrájkot követelt s a múlt év végén már 7—8 millió japán dolgozó nyult hatalmas fegyverezés — a sztrájkhoz. A mostani választások előtt több mint 1 millió munkanélküli volt Japánban s a hajléktalanok száma egyedül Tokióban 160 ezer főre volt tehető.

Ilyen helyzetben és ilyen előzmények után járultak vasárnap a japán választók az urnák elé s a választások eredménye, a szörnyű terror ellenére — a Japán Kommunista Párt hatalmas előretörését jelentette (Tokióban az összes kommunista képviselőjelöltek megválasztották), a reakciós pártok és különösen az imperialisták járszallagján mozgó aljas munkásárulókból álló jobboldali szocialisták csufos kudarcát eredményezte. A választások eredményei nemcsak a tokiói urakat, hanem amerikai gazdáikat is megdöbbentette. Kártyavárként omlott össze az imperialisták ama terve, hogy a népi Kína körüli blokádnak tengelyévé alakítsák át Japánt, mert a három és félmilliós Japán Kommunista Pártra szavazó japán dolgozók, a kiscimzett parasztsággal szövetségben lévő japán munkás-csapaty és annak élharcos pártja, a Japán Kommunista Párt egyre fokozódó erőre jelent.

„A világnak zemmiféle ereje se fogja Ázsiában a régi jobbhagyrendszert visszaállítani, nem seprí el a föld színéről a néptömegek hősi demokratizmusát, az ázsiai és félázsiai országokban...” — írta 1913-ban Lenin a Právdában és ezennélis megállapítása Japán esetében is beigazolódt.

Nincs az a fegyveres erő, nincs az a pénzes hatalom, amely megállíthatja Ázsia népeit, a szabadság, a jogegyenlőség, a kiszákmányolást felszámoló felé vezető uton. Ezt igazolják a vasárnapi japán választások és annak eredményei. A „felkelő nap” országában most jön fel a nap, de nem azok számára, akik eddig a nap-sugarat a maguk számára sajátították ki, hanem a sötéttségben tartott dolgozó milliók számára.

Groza Péter dr.: A Sztálin által megjelölt uton haladunk a proletár nemzetköziség felé

Josif Czirankievicz: Es a szerződés újabb lépés a béke táborának további megszilárdítása felé — hangoztatták a két ország kormányfői a román—lengyel szerződés allárása alkalmából

BUKAREST. — A tegnapi szájabb jelentések alapján az aláb-munkban röviden beszámoltunk a bjakban számolunk be: román-lengyel barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény ünnepélyes aláírásáról.

HIVATALOS JELENTÉS

A nagyjelentőségű aktusról

A lengyel kormányküldöttség látogatásával kapcsolatban tegnap este a következő hivatalos közleményt tették közzé:

1949 január 24., 25. és 26-án a Lengyel Köztársaság küldöttel: Josef Czirankievicz miniszterelnök, Zygmunt Modzelewski külügyminiszter, Stanislaw Skrzyszewski dr. nevelésügyi miniszter, Stefan Dybowski művelődési és művészeti miniszter, Jan Rabanowski közlekedésügyi miniszter, dr. Stanislaw Leszczycki külügyi államtitkár és Ludvig Grossfeld iparügyi államtitkár a Román Népköztársaság kormányának vendégei voltak.

A két kormány küldöttel között lefolyt megbeszélések nyomán 1949 január 26-án a Román Népköztársaság és a Lengyel Köztársaság barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményt írtak alá.

Az egyezményt a Román Népköztársaság nevében Groza Péter dr. miniszterelnök és Ana Pauker külügyminiszter, a Lengyel Köztársaság részéről pedig Josef Czirankievicz miniszterelnök és Zygmunt Modzelewski külügyminiszter írták alá.

A megbeszélések szívélyes légkörben folytak le. Mindkét ország részéről megnyilvánult az az elhatározás, hogy megszilárdítják a közöttük fennálló barátságot és együttműködést s megnyilatkoztak a béke, a demokrácia és a szocializmus táborában egyesült két ország teljes vezetazonossága és érdekközössége.

GROZA PÉTER dr. miniszterelnök beszéde

Az egyezmény aláírása után Groza Péter dr. miniszterelnök beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy ez a szerződés nagyban hozzájárul a béke megszilárdításához és az imperialista támadó szándékok megállításáért folyó harcok megerősödéséhez.

Rámutatott arra, hogy az angolszász imperialisták a Ruhrvidék iparmágnásaival szövetkezve, Nyugat-Németországot háborús fészekké akarják átalakítani. Utatj Sztálin generalisszimusz beszédére, aki hangsúlyozta, hogy ezek a próbálkozások szegyenletes háskóval végződnek majd a háborus gyújtogatókra nézve, mert a népek emlékeztében sokkal élénkebben élnek még a legutóbbi háboru borzalmai és sokkal nagyobbak a béke mellett álló társadalmi erők, kemhogy Churchill tanítványai leküzdhesék őket és az eseményeket egy újabb háboru felé sodorhatnák.

Kötelességünk — folytatta tovább Groza dr. —, hogy meglegyünk a szükséges intézkedéseket országaink biztonságának / megvé-

mind pedig a román nép számára a jólét és a boldogság kívívásához — fejezte be beszédét Groza dr. miniszterelnök.

A LENGYEL MINISZTERELNÖK BESZÉDE

Ezután Josif Czirankievicz lengyel miniszterelnök beszélt, aki hangsúlyozta, hogy a most megkötött egyezmény — csakugy, mint a Lengyelország és a Szovjetunió, valamint a népi demokráciák között megkötött eddigi szerződések — megbizonyították, hogy a sokat szenvedett lengyel nép levonta a hitlerista imperializmus ellen vívott harc tanulságait. A tanulság pedig minden nép számára az, hogy az imperializmus elveszti étvágyát ott, ahol az általa fenyegetett népek közös ellenállásába ütközik.

A kölcsönös segélynyújtási tanács felállításáról szólva, a lengyel kormányelnök hangsúlyozta, hogy ez a tanács a nemzetközi együttműködés mintaképe, mert benne képviselt országok között jogegyenlőség elvén épül fel és figyelembe veszi az illető országok sajátos fejlődési viszonyait.

Czirankievicz miniszterelnök ezekkel a szavakkal zárta beszédét:

— A most megkötött egyezmény erős láncszemét fogja képezni azoknak a nemzetközi kapcsolatoknak, amelyek a demokratikus tábor országait — élükön a Josif Visszarionovics Sztálin vezette szovjet milliókkal — egymáshoz fűzi.

A lengyel miniszterelnök beszédét a Román Népköztársaság, a lengyel-román barátság és a Szovjetunió életetésével fejezte be.

ELUTAZOTT A LENGYEL KORMÁNYKÜLDÖTTSEG

A lengyel kormányküldöttség tagjai Groza Péter dr. miniszterelnök, Gheorghiu-Dej első miniszterelnökhelyettes, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének főtitkára, valamint a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének több tagja kíséretében látogatást tettek a Grivita Rusie üzemekben. A munkások hosszasan és lelkesen ünnepelték a lengyel kormányküldöttséget. A gyűlésen Stanislaw Skrzyszewski, a Lengyel Munkáspárt Központi Bizottságának tagja, majd a Román Munkáspárt Központi Vezetősége nevében Miron Constantinescu, a RMP Központi Vezetősége Politikai Iradójának tagja, bánya és petroleumlügyi miniszter mondott beszédet.

A lengyel kormányküldöttség tegnap éjjel elutazott a fővárosból.

Mao-Ce-Tung az irodalomról

Mao-Ce-Tung, a Kínai Kommunista Párt elnöke ismételt megbeszéléseket tartott a felszabadított Kína íróival, hogy tisztázzák az írók feladatait a forradalomban. Az alábbiakban közöljük az értekezletet megnyitó beszédének egyes részleteit.

KINEK

Irunk? Elvtársaink körül sokan még azt hiszik, hogy a forradalmi irodalom nem a nép, hanem az elnyomók és a kizsákmányolók számára születik. A kapitalista és imperialista irodalom a sorsunkba való beletörődést prédikálja. A mi irodalmunk egészen más: a nép irodalmának kell lennie. Nem szabad előtérbe helyezni a középosztályt, nem szabad háttérbe szorítani a munkásokat, a parasztokat, a katonákat. Ebben a kérdésben nagyon sok elvtársunknak helytelen a véleménye. Sokan közülük csak az intellektueleket tanulmányozzák és lelki életük analizálásának szentelik magukat, hogy lerójják és mentegessék hibáikat. Ha ezt a proletár szemszögéből nézzük, helyes volna. De nem erről van szó. A kispolgárság szemszögéből írunk és szájon keresztül a kispolgárság fejezi ki magát. Nincs kapcsolatuk a néppel, a munkásokkal, rosszul ismerik őket, ritkán foglalkoznak velük, nincsenek barátaik közöttük. Valahányszor munkásról írunk, azt a benyomást keltik, hogy hősiük — munkaruhába öltöztetett polgár.

AZ EMBERI

tevékenység kimeríthetetlen kincs. bányája a művész és az író számára. Ez a gazdag, élő anyag az irodalom nyersanyaga. Múlt korok és idegen országok is alkotják a nyersanyagot, de ez már másodkézből és ha az írók fontosabbnak tartják, mint az előbbi, úgy járnak, mintha a lovat a kocsijá mögé fogják. Használjuk az ilyen anyagot is, de erőt kritikával szemmel. Tanulmányozni kell a múlt íróit és meg kell ismerni azt a technikát, amellyel élettapasztalataikat a korukbeli irodalomban és országukban kifejezték, de nem szabad lemásolni a technikájukat. A szolgai utánzás a dekadencia jele. Az igazi művészeknek, az igazi íróknak a tömeghez kell menniük, közöttük kell élniük, nekik kell szentelniük minden figyelmüket. Sokáig kell kövöztük élni, részt venni kemény har-

irodalom számára a természet a tökéletes formák egyetlen forrása. A természet összehasonlíthatatlanul előbb, megrázóbb és gazdagabb tartalom, mint a művészet. Mindamellett a népek művészetére van szükség, sőt és nem természetére. Miért? Mert az irodalmi és művészeti alkotások rendszeresebbek, sürítettébbek, dag és kimeríthetetlen forrása. Az egyszerűbb, tehát egyetemesebb írók csupán ilyen tanulmány után az élő Lenin összehasonlíthatatlanul szerezhetnek anyagot, amelyet aztán előbb és érdekesebb volt, mint a reménytelenül feldolgoznak. Nyilvánvaló, hogy a művészet és Leninje. Azonban az élő Lenin sok-

A művészet is fegyver!

A Művészek, Írók, Újságírók Szakszervezeti Szövetsége hetilapjának a legújabb számába Zaharia Stancu írt vezércikket Leninnek az emberiség fejlődésében való jelentőségéről. — Petre Iosif Leninnek a művészetre vonatkozó tanításáról értekeznek, közvetlen értékű következtetést vonva belőle. A cikk idézi Lenin szavait: „A művészet a nép. Legmélyebb gyökereivel magába a széles dolgozó tömegek zömébe kell behatolnia. E tömegek által érhetőek és szerelhetőek kell lennie. Egyesíteni, emelnie kell e tömegek érzését, gondolkodását és akaratát.” Kétségtelen, hogy a politikai társadalmi és gazdasági átalakulásokkal egyszerre és ezek kiegészítő részeként, a művelődési forradalom is kibontakozni kezd a Román Népköztársaságban. A szép-művészetek mind inkább tanulejt adják annak, hogy művészi törekvéseiket összekapcsolni kívánják a munkásosztály érdekeivel, illeték forrását a munka forró életében, a jobb világért való harcban keresik. A művészeknek, felzárkózva a dolgozók mellé, minden alkotó erejüket a kor egyszerű feladatainak a megvalósításáért és túlhaladásáért kell latba vetniük. — A folyóirat „Lenin arca a szovjet művészetben és irodalomban” gyűjtőcím alatt érdekes kistanulmányokat közöl E. Schileru, I. Dobrusa, O. Vornicu, A. Gherasimov és V. Kernbach tollából. A. Kornejsuk-tól idézett szövegéből, C. Fedin próza-töredéke, S. Kirzánov, S. Szczipácsov, V. Briuszov, S. Eszenin, D. Dzsambul, V. Inber költeménye és egy tádzsik dal szintén Lenin emléket idézi.

A folyóirat egészében közli a könyvkiadásról és a könyvterjesztésről szóló rendeletet, amely a hivatalos lap január 14-i számában jelent meg. A. Albu-Orasanu a rendelet fontosságát elemző cikkében idézi a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének a szavait, melyek hangsúlyozták „a tudomány, irodalom és művészet fejlődésének a fontosságát a szocializmus alapjait építő munka sikerében s a tudományos irodalmi és művészi tevékenység serkentésének a szükségességét a nép szolgálataiba állított tudomány és művelődés fejlődésének alkalmas feltételek megteremtésével.” A cikkirő megállapítja, hogy a rendelet az irodalom területén, ezekben az alkalmas feltételeknek a megteremtéséhez járul hozzá ugyanakkor határozott eszköz a dolgozók egyre növekvő könyvigényének a kielégítésében. A törvény alkalmazásával kapcsolatban, a legjobb eredmény érdekében, szükséges a művészet és

től több mindent csinált, semhogy megismerhetnénk az összes részleteket és sok olyasmit is csinált, amiben egymásban sem különbözött a többi embertől. S ezen túl: kevés embernek volt alkalma a crout és hús Leninnel találkozni s most már senki sem fog vele találkozni többé. A regény, a színdarab, a film Leninje a huszadik század legjellemzőbb, legnagyobb, leginkább példamutató vonásait emeli ki, hozza közel hozzánk.

A MŰVESZ

író feladata, hogy a mindennapi tapasztalatot rendezze, kiemelje a

több pontokat, alkosson és mindebből művészi munkát hozzon létre. Az ilyen irodalom tette buzdíthatja a népet, ráébresztheti az egyesülést és a harc folytatására serkenetheti. Ha az irodalom csupán naturalista volna, ha csak a természet hű másolására szorítkozna és nem adna helyet az alkotás egyéni elemeinek, nem tudná hivatását teljesíteni.

A művészet és irodalom világában a harc legfontosabb fegyvere az irodalmi és művészi kritika.

MINDEN

társadalmi osztálynak sajátos politikai és művészeti felfogása van. A burzsoázia sohasem fogadja el a proletáriátus művészi alkotásait, bármily magas színvonalúak is legyenek. A proletáriátusnak is vissza kell utasítania a reakciós politika gondolatait, amelyeket a burzsoa irodalmi és művészeti alkotásokban talál, de meg kell próbálkozni azzal, hogy technikájukat, haladó hagyományait kritikával elsajátítsa. Gyakran találkozunk politikai szempontból teljesen reakciós művekkel, amelyek azonban bizonyos szépségeket tartalmaznak. A hanyatló kizsákmányoló osztály művészi és irodalmi alkotásainak közös jellemvonása: az ellenmondás, a reakciós tartalom és a művészi forma között. Amit mi akarunk, az a politika és a művészet, a tartalom és a forma egysége.

**Olvasd,
terjeszd,
támogasd
a „Világosság”-ot**

(41-ik közlemény)

GEORGI GULIA

Fordította:
Szilágyi András

Kaukázusi tavasz

„En jóakaratu ember vagyok”, sziszegte, „de van egy elvem: gyűlölöm a kőnyeles embert. Menjen csak Keszu a városba, mire visszatér, kellemes meglepetés éri.”
A becsipelt emberek nevettek. Antal folytatta:
„Ezt meg is érdemli Keszu. Kama nem ilyen szemtelen fráternek való.”
„Mondják”, Adamur halkította hangját és a többieknek jelezte, hogy hajoljanak közelebb, mert bizalmas dolgokat akar közölni. „Mondják, hogy Keszu zsákkal ment a városba.”
Jernik fölfigyelt: „Miféle zsákkal?”
„Zsákkal... egész vagyonszal.”
„Ez a zsákban mi volt?” kérdezte Jernik.
„Föld!” Adamur megrázkódott a röhögéstől.
„Miféle föld?”
Rasi és Antal megmagyarázták Jerniknek, hogy milyen földről van szó.
„Annak az ostoba sziklának egy darabja volt!”
„Ez azt cipeli száz versztnyire magával?”

„Igen.”
„Teljesen eszénél van?”
„Sőt, még másokat is akart tanítani.”
„Talán el akarja adni a földet a városban?”
„Az egész sziklát el akarja adni, mint ahogy a gabonát szokták elköttyavelyélni lábon.”
„Nem is olyan buta”, jegyezte meg a legény.
Töviről-hegyire meghányták, vetették a tervezett vállalkozást.
Jernik elmondotta tervét. A lány hazafelé legőbbször a menyétbarlang mellett megy el. Ott meglesni egy lovasember. nemezkabátot dob rá, egy pillanatra az egész s aztán — löro-Ugjanaznap este — akár teleszik a lánynak, akár nem — Rasi felesége lesz.
„Nem áll ellen?” kérdezte Adamur, minden eshetőségre készen.
Csodálkozására erre a „völgyény” meglehetősen bizonytalanul mosolygott. Ez elámitotta Adamurt.
„Micsoda?” kiáltotta. „Kiko-

szarazna ilyen aranyembert?”
Antal félbeszakította.
„Bolond vagy”, mondotta. „Az hogy akarja vagy nem akarja, ez itti nem fontos. Gondold meg: ha már elcipelték, senki sem törődik többé vele. Az emberek nem kutatók, hogy az émi, Ellopták és a kocsi kész... Nem kedveseim! Számára nem marad más kiút. Kész! — és a verem bezárult. Így volt ez mindig és örökké.”
„Igazad van”, helyeselt Adamur. „Más kiút nincs számára. De biztosra veszem, hogy nem kell ilyen messzire menned. Mit gondolsz, Rasi?”
Rasi hallgatott és az összekülömböző ugra megvilágított területek s a lehetséges következményeket.
Amikor a barátok elhagyták barlangjukat és bőven szittak magukba a szákeni esti levegőből. fölélénkültek. És miután egészen mindegy volt, hogy hol kötnek ki, lábuk a fényesen ki-világított iskola elé vitte őket. (Ez annál könnyebben megtörtént, mert csak az utca

másik oldalán volt.)
„Itt ma a népet világozták föl! Nem mennék be talán az előadásra?” kérdezte gunyosan Antal.
„Miatlám, akár a pokolba is elmehetünk!” válaszolta Adamur és nagy lökéssel benyomta az iskola kapuját, amely hatalmas tenyere nyomán akkorát roppant, mint a pirosasült csirkeszárnyacska a nyárs alatt.
Az udvar üres volt. Az emberek a teremben ültek, amelynek egyik végében felállították a dobogót. A terem néhány petróleumlámpa világította meg. Egyik lámpát az emelvényre tették, ahol épp Muság tartotta előadását. A terem tükreiről a világmindenségben ható természet erőkről, az időjárás viszonyokról és hasonló dolgokról beszélt.
A hosszú Lában félhangosan mondotta: „Ugy beszél, mintha megolajozták volna.”
Az első sorban az öregek csücsültek. Mintha összebeszéltek volna, állukat botjukra támasztották.

A kulisszák mögött növekedtek kandikáltak ki, akik türelmetlenül várták azt, hogy megmutathassák tudásukat a közönségnek. A jelenlévőknek kihirdették, hogy a beszédek után helyi szerző színházi darabját mutatják be.
Miután Muság befejezte hatalmassikerű beszédét, megkérdezte, hogy világos-e mindenk előtt minden és hogy van-e valakinek valami kérdésvalója? Mindnyájan hallgattak.
Váratlanul Jernik kért szót.
„Honnan jön a harmat akkor amikor tiszta az ég?” kérdezte Rasi a kabátját ráncigálta és megpróbálta visszahuzni a helyére. De Jernik állva hallgatta végig a szónokot és közben fontoskodva köhécselt, minthogyha kielégítette volna a jelet.
Miután az összes mezeioroligai félreértéseket tisztázták, a függöny legördült és a teremben általános lármá, padhuzogás, köhögés és fűszkölés kekedett.
Muság leugrott a színpadról és kereste Konstantint.
„Hogy tetszett az előadásom?” kérdezte és megöröklé izgatottsággal uszó homlokát.
„Kilüнден sikerült”, felelte Konstantin. „És nagyon hasznos.”

A Kuomintang-kormány előkészületeket tett a fegyver- szünet megkötésére

SHANGHAI. (Rador.) — A népmadsereg diadalmosan előrenyomuló gységei tegnap felszabadították Kuzien, Yangchow, Tsikow és Tsizin városokat. Más jelentések szerint a Kuomintang-csapatok megkezdték a Nankingtól északra a Jang-Ce folyó mentén lévő Pukan város kiürítését. A szétszórt Kuomintang-csapatok a Jang-Cen átkelve tovább özönlenek Nanking felé. Nankingból érkezett jelentések szerint a főváros külső egységeiben folynak a harcok és a város központjába hallatszik az ágyúörgés és a gépfegyverek ropogása.

Más nankingi jelentések szerint Y. Tsung-Yan elnök Csang-Káj-Sek ívoztása után előkészületeket tett a mai Kommunista Párttal a fegyverszünet megkötésére. A tárgyalások előkészítésére. Jólétesült Kuomintang politikai körökben úgy tudják, hogy a kormányküldöttség megbízást kapott, hogy a Kínai Kommunista Párt által átadott békefeltételek enyhítéséről tárgyaljon. A Kuomintang vezetők azt szeretnék elérni, hogy fegyverszüneti feltételeknek a hársus bűnökre vonatkozó pontját röljék, hogy ezzel számos Kuomintang vezető és főtisztviselőt, valamint tábormegmentésnek a felősségrevonás alól. Ly-Csung-Yen nuár 24-én rendeletet adott ki, melyben engedélyezte a Csang-Káj-Sek által betiltott haladószellemű sajtótermékek újbóli megjelenését, valamint a letartóztatott és fogvatartott aladózszellemű politikusok és baloldali vezetők szabadlára helyezését. Leszüntette a baloldali vezetők további rendőri megfigyelését.

Ujabb jelentések szerint Li-Csung-Yen Shanghaji küldte Csang-Csiung-ot és Shao-Li-Tse-t azzal a megbízással, hogy a Kuomintang-kormány által betiltott Polgári Ligához tartozó kisebb pártok és politikai szervezetek megbízottjaival tárgyalásokat kezdjen a fegyverszünet kérdésében.

Shanghaji jelentések szerint a tárgyalásokat már meg is kezdték. Hasonlóképpen tárgyalásokat folytatnak a Szociáldemokrata Párt vezetőivel, valamint Sun-Yat-Tsen egykori köztársasági elnök özvegyével.

AZ AMERIKAI KATONAI BIZOTTSÁG ELHAGYTA NANKINGOT

Li-Csung-Yen táviratot küldött Li-Tsi-Tsen-hez és a Demokrata Ligának, valamint a Kuomintang forradalmi bizottságához, melyben felszólította őket, hogy vegyenek részt a kínai béke helyreállítására irányuló munkálatokban.

Illetékes nankingi politikai körökben úgy tudják, hogy a fegyverszüneti tárgyalások és a béke helyreállítására irányuló tárgyalások húzamosabb időt vesznek igénybe és ezért elhatározták, hogy Nanking kiürítését folytatják.

A Kuomintang-kormány mellett működő amerikai katonai bizottság elhagyta Nankingot. A bizottság vezetője, Barr tábornok tegnap Japánba érkezett, hogy jelentést tegyen a kínai helyzetről Mac Arthur tábornoknak.

RANGOONT KÖRÜLZÁRTAK A PARTIZANOK

PARIS. — A France Presse jelentése szerint a burmai partizán egységek újabb sikeres hadműveletet

hajtottak végre. A partizánok körülkerítették és teljesen elszigetelték Rangoont, Burma fővárosát. A főváros közelében Negu városáért kemény harcok folynak. A partizán egységek számos vasúti hidat a levegőbe repítettek, hidakat robbantottak fel és megrongálták a távbeszélő vonalakat.

TÖBB ANGLIAI ÉS A MAGYARORSZAGI SZAKSZERVEZETEK A SZAKSZERVEZETI VILÁGSZÖVETSÉG EGYSÉGE MELLETT FOGLALNAK ALLÁST

LONDON. — A Daily Worker jelentése szerint több angol szakszervezet tiltakozott az angol szakszervezeti szövetségnek a Szakszervezeti Világszövetségből való kilépése miatt. Budapesti jelentés szerint a magyarországi Szakszervezeti Szövetség

táviratot intézett a Szakszervezeti Világszövetség Párisban ülésező végrehajtó bizottságához, melyben elítélte az angol, amerikai és holland szakszervezeti vezetőknek a munkásosztály nemzetközi szolidaritásának a megtörésére irányuló akciót.

Kiknek kell február 15-ig adóvallomást beadni?

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium rendelete értelmében, január 25-én, kedden az egész ország területén megkezdődött az adóvallomási izek benyújtása, amelynek határideje február 15-én lejár.

A pénzügyminisztérium idejében megküldötte a pénzügyigazgatóságoknak és adóhivataloknak az adóvallomási iv űrlapokat, amelyek két részből állanak: az elsőt az adózó fél állítja ki, míg az űrlap második részét az adóhivatal az adókievítés alkalmával tölti ki.

A kereskedők, iparosok és több alkalmazottat foglalkoztató kisiparosok az 1948-49. évi ideiglenes adókievítésre C. I. D. 1949. jelzésű űrlapot kötelesek kiállítani.

M. — 49. jelzésű nyomtatványon adják be adóvallomásukat azok a kisiparosok, akik alkalmazott nélkül saját maguk dolgoznak. A szabadfoglalkozásúak, valamint mindazok, akik a szabadfoglalkozásúak és saját maguk dolgozó kisiparosok csoportjába tartoznak, vagy akik bármilyen címen jövedelmet élveznek P. — 1949. jelzésű űrlapon kötelesek adóvallomást beadni. Ebba a csoportba tartoznak — többek között — azok a főbérlet, akik butorozott szobát adnak ki.

A háztulajdonosok CL. — 1949. jelzésű nyomtatványon kötelesek adóvallomást tenni. A törvény értelmében, minden háztulajdonos egyéni adóvallomást köteles benyújtani ahhoz az adóhivatalhoz,

amelynek körzetében fekszik a lakóházas ingatlan, egy másik pedig ahhoz az adóhivatalhoz, ahol a háztulajdonos lakása, illetve adózás szerinti bejelentett lakóhelye van.

Azok a háztulajdonosok, akik lakóházas ingatlanuk egyetlen részét sem adták bérbbe, és következőképpen semmiféle bérössze-

get nem kapnak, nem kötelesek egyéni adóvallomást benyújtani. A pénzügyminisztérium rendelete értelmében, a házban lakó háztartási személyzetet nem tekintik bérletnek.

Az összes adóvallomási izeket két példányban kell benyújtani az illetékes adóhivatalhoz és az egyikre 20 lejtes bélyeget kell al-

kalmazni. Az ideji adókat az adóvallomási ivék alapján állapítják meg, ezért nagy súlyt fektetnek arra, hogy ezeket az adóvallomási izeket hibátlanul és a valóságnak megfelelő adatokkal állítsák ki. Ezért minden adóvallomási ivet az adóhivatal tisztviselője iktatás előtt felülvizsgál.

Továbbra is fizetik a táppénzeket a volt Társadalombiztosító Pénztárak

A felülvizsgálatnál elutasított nyugdíjasok kérhetik újra való besorolásukat

BUKAREST. — Az Országos Szakszervezeti Tanács 1949. február 5-ére tűzte ki az országos szakszervezeti választásokat, amelyek április 10-ig bezárólag, három részben tartanak meg. Ugyanakkor az időben választják meg azokat a szakszervezeti szervezeteket is, amelyek hivatalos alkalmazni az új társadalombiztosítási törvényt.

Az Országos Szakszervezeti Tanács pontos és részletes intézkedéseket küldött alárendelt szerveinek az új társadalombiztosítási törvény alkalmazásával kapcsolatos tájékoztatásról elosztására.

A körlevél hangsúlyozza, hogy a társadalombiztosítási bizottságok megválasztásáig szakszerve-

zetenként és üzemi bizottságokként időközi bizottságokat létesítenek, amelyek a végleges bizottsági bizottság teendőit átmenetileg kell hivni arra, hogy a társadalombiztosító betegvédelmi rendelőneke a szakszervezet vagy pezere az átszervezés ideje alatt az üzemi bizottság elnöke.

A vállalatok orvosi rendelői, az rendelői a közegészségügyi minisztérium szervei ellenőrzik, az alatti munkájukat kötelesek felügyelete alatt megjavítani. Szükség esete vezetéki intézkedésekkel irányítják azokat.

FIZETIK A TAPPÉNZEKET

Az új rendszer végleges megvalósulásáig a betegjáradékokat, illetve táppénzeket a volt Társadalombiztosító Pénztárak fizetik, amelyek erre vonatkozólag határozott utasításokat kaptak. A fe-

lettes hatóság tudomására jutott, hogy a Társadalombiztosító Pénztárak egyes tisztviselői letagadják ezeket az intézkedéseket és megtagadják a táppénzek folyósítását. Ezt nyilvánvalóan azért teszik, hogy elégedetlenség szítsanak a dolgozók sorában. Az ilyen tisztviselőket kiméletele nélkül le kell lepleznünk, mert a rendeletek értelmében minden megbetegedett dolgozóknak, ugyanugy, mint eddig, továbbra is jár a táppénz, amelyet egyelőre a volt Társadalombiztosító Pénztár fizet.

A NYUGDIJÜGYEK RENDEZÉSE

A munkaügyi minisztérium, amelynek az új társadalombiztosításról szóló törvény rendelkezése értelmében hatáskörébe tartozik a nyugdíjügyek intézése, körrendeletet adott ki, amely számos nyugdíjkerészt tisztáz.

A miniszteri rendelet értelmében, a munka mezején dolgozó nyugdíjasok 1949. január 1-től kezdődőleg teljes egészében megkapják úgy a nyugdíjukat, mint a fizetésüket.

Azok a nyugdíjasok, akiknek nyugdíját az 1918. évi 102. számú törvény alapján végrehajtott nyugdíjfelülvizsgálás során csökkentették vagy felfüggesztették, kérvényt adhatnak be a munkaügyi minisztériumhoz, hogy nyugdíjasok közé való újbóli besorolásukat iránt.

Az ilyen irányú kérvényeket a lej okmánybéllyel ellátva, a megyei munka- és néplétségi felügyelőség mellett működő nyugdíjhivatalokhoz kell benyújtani.

KIK KÖTELESEK lakbérszerződést kötni?

BUKAREST. — A belügyminisztérium utasításai értelmében — mint ismeretes — mindazokat, akik butorozott szobákban, vagy más helyiségekben laktak, anélkül, hogy lakbérszerződéssel rendelkezzenek, lakbérszerződések megkötésére kötelezték. Ezeket a lakbérszerződések január 31-éig bezárólag a város illetékes ügyosztálya láttaozza.

A belügyminisztérium a szerződéseknek láttaozási határidejét január 31-e után semmilyen körülmények között sem hosszabbítja meg.

A szerződések láttaozásával kapcsolatban és a belügyminiszteri rendelet szellemében, nem kötelesek lakbérszerződést kötni ugyanazon háztartásban lakó szülő és gyermekek, vagyis azok, akik közös lakásban laknak, közös háztartásban élnek. A törvény első sorban a saját jövedelmek adóztatja meg, ezért mentesíti a lakbérszerződés megkötésének kötelezettsége alól azokat a gyermekeket, akik keresetnélküli szüleiket elhagyják, azokat a kiskorú gyermekeket, akik nem rendelkeznek jövedelemmel és akiket nagykorú testvéreik tartanak el és a keresetnélküli unokákat, akiket a nagyszülők tartanak el. Az összes egyéb csoportba tartozó lakók, akik akár családtagokként vagy vendégekként laknak a lakásban, kötelesek lakbérszerződést kötni.

A lakbérszerződéseket 6 hónapra, egy évre vagy hosszabb időre is meg lehet kötni.

Szabályozták a külföldön szerzett iskolai bizonyítványok és oklevelek egyenjogusítását

Az északkelet-i iskolai bizonyítványok és oklevelek elismerése

BUKAREST. — A hivatalos lap január 26-ai számában megjelent közoktatásügyi minisztériumi rendelet teljesen új alapokra helyezi a külföldön szerzett diplomák, iskolai bizonyítványok egyenjogusításának eddigi rendszerét. Külön bizottságot létesítenek a külföldön szerzett elemi és középiskolai bizonyítványok egyenjogusítására, valamint a külföldi fel-

sőfoku iskolák által kibocsátott oklevelek elismerésére.

Az elemi és középiskolai bizonyítványokkal kapcsolatos kérelmeket a minisztériumi vezérigazgatók hagyják jóvá, míg a felsőfoku iskolák okleveleinél elismerését a bizottság javaslatára végző fokon a közoktatásügyi minisztérium hagyja jóvá.

MILYEN OKLEVELEK EGYENJOGUSÍTHATÓK?

Csak azokat a diplomákat egyenjogusítják, amelyeket az illető külföldi állam állami iskolában vagy az állam által elismert tanintézetben szereztek. Azok a román állampolgárok, akik külföldön szereztek érettségi bizonyítványt, az idegen állampolgárok részére előírt bizonyító okmányok mellett, kötelesek igazolni azt, hogy milyen okok késztették őket arra, hogy külföldön tanuljanak. Az érettségi bizonyítvánnyal rendelkezőknek különféle vizsgát kell tenniük román nyelvi és irodalomból, román tör-

ténelemből és a Román Népköztársaság alkotmányából. Esetenként egyéb tantárgyakat is besorolhatnak a vizsga anyagába. A felsőfoku iskolák okleveleinél megállapítja, hogy szükség van-e különböző vizsga letételére. Amennyiben a kérelmező nem fejezte be külföldön tanulmányait és belföldön szándékozik tanulmányait folytatni, különböző vizsgával kell érvényesítenie a külföldön szerzett legutolsó iskolai bizonyítványát.

A rendelet 20. szakasza értelmében azokat az iskolai bizonyítványokat és főiskolai vagy egyetemi okleveleket, amelyeket 1921. november 1. előtt Erdély vagy Magyarország tanintézetek bocsátottak ki olyan személyeknek, akik ma román állampolgárok, minden különböző vizsga nélkül érvényesítik, ha a kérelmező igazolja, hogy 1918. november 11-én Erdély területén lakott.

**Olvasd
Terjeszd
a Világosságot**

jól dolgoznak a nők:

Jövő hónapra kész a szülőotthon

KOLOZSVAR. — Kolozsvártól nem messzire van egy vegyes lakosságú falucska: Kolozsszentmárton a neve. Itt is, mint minden más embertől, sok-sok iskolakötelest van, tele vággyal és szeretettel az új típusú iskolák iránt. Eleinte el is mentek szorgalmazni az iskolába, de később elmaradtak az iskolák, és nem is ok nélkül. Nagyrészen nem volt tankönyv, írószer, füzete. A sok szeretettel felállított iskola falai közt nem volt élet.

Ezt a nagy bajt hamarosan észrevették a Román Demokrata Nők Szövetsége kolozsszentmártoni szervezeteinek tagjai is és az elmúlt héten műsoros ünnepélyt rendeztek, melynek jövedelméből a községhez hozzájárulásával valamennyi — közel 60 — gyermek számára iskolai felszerelést vásároltak. A bevételből jutott még a görög szabadságharcosok gyermekeinek és a kulturszervezetek részére is egy kisebb összeg. Azóta senki sem hiányzik az iskolából.

A kevés lelket számláló Kolozsszentmártonban az irástudatlanok

száma megdöbbentően magas. Ezt végleg fel kell számolni — adták ki a jelszót a szentmártoni RDNSz tagjai és nem sok idő múlva 32 RDNSz asszony és leány iratkozott be és látogatja rendszeresen a betűvető iskolát. Az államosított iskola igazgatója is ki akarta venni részét ebből az akcióból és lakásának egyik szobáját maga ajánlotta fel erre a célra.

A falvak asszonyai mind jobban és jobban kapcsolódnak be a RDNSz munkájába. Látják és tapasztalják ennek a szervezetnek áldásos tevékenységét és má már igen kevés nő akad, aki ne kívánna részt magának a RDNSz-munkában. Mint annyi sok más eldugott és kevésbé eldugott faluban — így Szentmártonban sem volt eddig szülőotthon. Még ma sincs a szentmártoni asszonyoknak egy tiszta, csendes, szakembertől vezetett, megfelelő műszerekkel felszerelt szülőotthona. De már stiel készílik, tisztítják és takarítják ezt az épületet, melyet február hó közepén át adnak át a szülőanyáknak.

Egy falusi tanács

a Szovjetunióban

Szokolov Ivánnal a jeleni falusi szovjet — azaz tanács — elnökével Tulában ismerkedtem meg. Résztvett a Párt ottani konferenciáján. A konferencia végeztével hazasietett falujába, ahol dolgozott.

— Rengeteg most a dolgunk. Meg kell kezdenünk a tavaszi vetési munkákat.

Szülőfalujában óriási a mozgás. Este a tanács épületében nagyon sok képviselő és kolhozparaszt jön el, tucatnyi kérdést intéznek Szokolovhoz, a konferencia határozatairól. Sok szöveg is költözött gazdaságának felméréséről, a jövő jó terméséről. Késő éjjelig tart a megbeszélés. A tanács tagok elmondják véleményüket, különböző javaslatok

hangzókat el. Elhatározzák, hogy a tanács tagok ellenőrzik a kolhozok tavaszi vetését. Minden tanácstagnak pontos megbízatása van. Az egyik a magtárakat látogatja meg, a másik a műhelyeket, a harmadik a munkabrigádokat. Az ellenőrzés hebizonyította, hogy a faluban található öt kolhoz készen áll a vetési munkálatokra. A szerzők számát s gépeket megjavították, változtatott változat áll mindenütt rendelkezésre és a munkabrigádokat megszerelték.

A tanács tevékenységének legjobb bizonyítéka, a falu kulturális és gazdasági elhataladása, a kolhoztagok anyagi helyzetének megjavulása. A kolhozparasztok rengeteg krumplit, babot, lenest

és pénzt kaptak kézbe. Az állattenyésztés is szépen fejlődött. Jelenleg minden kolhoztagnak van tehene, disznója, juhja, majorságja. A múlt év folyamán a kolhozparasztok számtalan házat, baromfiókat, hombárt építettek.

Milyen szerepe volt ebben a falusi tanácsoknak? Nem szabad elfelejteni, hogy minden kolhoz nem egyéb szövetkezeti gazdaságnál. A mostani falusi tanács 200 személyből áll. Ebben benne vannak a munkabrigádok vezetői, a kolhozok vezetői, a tanítók, agronomok, orvosok.

A falusi tanács mellett klubok működnek. E körül tömörülnek a helyi kulturális erők. A falu énekeiről, tánc-

sáiról és zenészeiről híres. A klubban a legkülönbözőbb politikai, tudományos témákról tartanak előadásokat. A falu könyvtárában nagyon sok könyv van.

Nemrég a tanácsok kezdeményezéséből moziépítést is hoztak a faluba. Most éppen rádióleaddálmást állítanak fel. Az utolsó időkben sok új épületet emeltek. Többek között felépítették a kolhoz irodáját, iskolákat, kórházakat, klubot, hombárokat, gép- és szerszám-garázsokat. Ezek mellett elhatározták, hogy villamosközpontot, szülőházat is építenek.

A falu képe állandóan változik s falu és a város közötti különbség napról-napra egyre inkább elmosódik.

**Munkás
Földműves
Értelmiségi**

IFJAK várják és vállalják az egységesítést

KOLOZSVAR. — A „hóstá”-ban lakik Hadházy János. Tul a szentpéteri templom, a város peremén, ahol már nincsenek emeletes házak, s közvetett gyalogjárók. Az alsócsy házak mögött istállók és kocsiszínke húzódnak. Az előbbieket gondosan tartott állatokkal, az utóbbiak szekerekkel és szerszámokkal tele.

Hadházy Sándor sudárnövésű legény, hajdu ivadék. Izom és erő. Fellépése magabiztos, nézése

kemény. Az állán csak serken a pihe s időbe telik még, míg szakáll lesz belőle.

Most otthon szorgoskodik. A csipős szélben az udvaron javítja az egyik szekeret. A munkát csak egy pillanatra hagyja abba, amíg közben, s jövevényünk célját tudakolja. Mikor meghallja, hogy az érdekel bennünket, miért látja szükségességnek a dolgozó földműves ifju az ifjuság egységesítést, leteszi a szerszámot a kezéből.

tálatlan tény az, hogy a forradalmat csakis a munkáscsapat tudja kellőképpen vinni. A multban is mindig a munkáscsapat mozgósított forradalmakra. Ezért szükséges az, hogy egységes szervezetbe tömörüljünk s ott elsajátítsuk azt a forradalmi szellemet,

amit az ifjumunkásság képvisel. Az volt eddig a jelszavunk, hogy a középiskolai tanulók kell megoldják saját kérdéseiket. Helytelen volt. Az ifjuság kell megoldja az ifjuság kérdéseit, mert azok egységesen érintik az egész ifjuságot. Nem lehet elszigetelődni,

mert az a szélhullást jelenti, az erő elforgácsolódását.

Dolgozó ifjak nyilatkoztak. Elmondották, miben látják az egységesítés szükségességét. Meglátásaik helyesek. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége teljes ülésének határozata nyomán megvilágosodott előttük az, hogy az eddig végzett munka hiányos, szűcses volt. Most az ifjak azon fáradoznak, hogy mielőbb megbeszéljék: az ifjumunkások, a dolgozó földműves ifjak és a haladó értelmiségi fiatalok egységes szervezetét. Osztályharcos alapon forradalmi szervezetet. (Ék)

Hiába hadakoznak a nagygazda-presbiterek

A MNSz harcra mozgósítja Magyarókerékén is a szegényparasztságot

MOGYORÓKERÉK. (Kiküldött munkatársunktól.) — Hét-százötven lélek, igen szegény határ és nehéz, küzdelmes élet adja meg dióhéjban összefoglalva a Vlegyásza tövéhez ragasztott kocsiny község társadalmi rajzát. A falu fejlődő öntudata a népellenes erők utolsó mentsvárát, az egyházi vezetőséget, a presbitériumot ostromolja; követelve, hogy az egyház valóban legyen a nép egyháza és annak ügyeinek intézésében a dolgozó szegényparasztságnak juttassák a vezető szerepet.

— Azzal, hogy maga a presbitereket le akarja cserélni — támadt György Dénes lelkész a MNSz elnökére — az egyházat támadja.

Papjuk támogatására vérszemet kaptak a presbiterek nagygazdák és harcias meledőngetés közben acsarkodni kezdtek a változást követelő szegényparasztokra. Péter Pál vöröse torzult arccal, öklét rázva pattogott, hogy ugyan mi akar a szegénység, hiszen az még ennél se tud adni a papnak? Hogy akarják akkor az egyházat támogatni?

— A politika ne ártsa bele magát az egyház ügyébe — legénykedett Péter Lőrinc János, a másik presbitér — és ne akarja tornombolni az egyházat, mert azt mi (már t. i. a nagygazdák) megvédjük.

Timbuc Kálmán, a két cséplőgép se akart kimaradni a vitából és pirosra gyúlt arccal rikkantotta: ugy látszik, nálunk is megkezdődik az osztályharc, de mi állunk előbe.

Ilyen légkörben természetesen a szegényparasztság érdekeit védő MNSz elnök indítványát elvetették és azóta forr a falu.

Presbiterek, akik „megerdőzték” az egyházat

De akad néha — ha nem is mindennap — zsirosabb jövedelem is az egyházi tisztviselők számára, mint ezt Péter György B., Péter János Marci, Péter L. János és Tamás István H., be is bizonyították, amikor ugy vásároltak az egyház számára egy hét-holdas gyümölcsösöt, hogy mellékesen egy hatholdas erdőrészt is irattak a maguk nevére. Jól ügyeskedtek a presbiterek és ami a legérdekesebb, ezt a különös erdőügyletet, amivel a buzgó egyházfiak éppen az egyházat károsították meg — bár az egész falu beszélt róla és maga a tiszteletes is tud erről — a mai napig senki sem bolygatta.

A magyarókeréki presbiterek között még véletlenül sincs szegényparaszt. Timbuc Kálmán, a két cséplőgép, Péter János Marci a harmincholdas, Tamás István H., a volt horthyista bíró, Tamás István H., Mátyás István, Péter György B., Okos János, Péter Lőrinc János és így tovább, mind nagygazda és cséplőgép, csak presbiterek.

véletlenül sem szegény ember. Hiába szeretné beállítani az ügyet ugy György Dénes tiszteletes, hogy ez személyi hajszája presbiterek ellen. A dolgozó szegényparasztság nem személyi hajszát folytat — élén a MNSz helyi szervezettel —, hanem vezető szerepét követeli az egyházi ügyekben is. György Dénes tiszteletesnek pedig nyíltan színt kell vallania: vagy a dolgozó néppel együtt haladva a nép egyházává akarja tenni a magyarókeréki református egyházat, vagy továbbra is a nagygazdákhoz tart a nép ellen. Harmadik út nincs és ezt még a magyarókeréki tiszteletesnek is tudnia kellene.

Nagyon helyesen állapította meg az egyik erdői szerző presbitér, hogy megkezdődött az osztályharc. Meg bizony, még a magyarókeréki is, de ebből a hiányból csak a dolgozó nép kerülhet ki győztesen és semmiesetre nem a zavarsóban halászgató nagygazda presbiterek.

Bezzél a földműves

Néhány percig tartja magában a választ: formábaönti, mielőtt kimondja. Aztán őszintén jön belőle a szó:

— Nem gondolkoztam még rajta — mondja. — Eddig is volt ifjusági szervezetünk. A Népi Szövetségbe jártunk. Hol igen, hol nem. Inkább csak akkor, ha táncmulatságról volt szó. Előlévő az ujságból a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének határozatát. Akkor éreztem, hogy nem olyan munkát vitünk, amilyent kellett volna. Nem volt semmi közünk — lehet hogy a mi hibánkból is — a gyárakban

dolgozó ifjakhoz, meg azokhoz a fiatalokhoz, akik az iskolába járnak. Meg ahogy voltunk eddig, az nem szolgálta a nemzetiségiek barátságát. Legalább is nem jól szolgálta.

— Azt mondja a Munkáspárt vezetőségének határozata — folytatta rövid szünet után —, hogy forradalmi szervezet megeremlése van szükség. Forradalmiak kell legyünk, hogy haladni, fejlődni tudjunk. Ez a szellem eddig hiányzott belőlünk. Elnyerjük majd az egységesítéssel, amikor munkás, földműves és értelmiségi ifjak együtt fogunk dolgozni.

Nyi otthonik és ifjumunkás

Botoc Alexandru a vasuti műhelyeknél ifjumunkás. Vékonyarcú legény, arcát, kezét vastagon takarja az olaj. A mozdony-szerelőben dolgozik. Nemsokára fel szabadul, segéd lesz. Kérdésünkre így fogalmazza meg a választ:

— Gyűlésen vitattuk meg a Román Munkáspárt Központi Vezetősége teljes ülésének határozatát. Lelkesen figyadtuk. Örülünk annak, hogy a földműves és értelmiségi ifjakkal együtt dolgozhatunk tovább. Sok a tennivaló, ideológiai tudással kell felvérteznünk magunkat s közösen kell ezt felhasználjuk a jövő építésére. A Munkáspárt irányítása mellett fokozottabban mérlegelünk tudunk majd fejlődni. Az a szervezet, ami most meg fog alakulni a fiatal munkások, a szegény paraszti ifjak, a közép-paraszt ifjak legobjektának, a fiatal hivatalnokok s a hozzánk, mint osztályhoz legközelebb álló értelmiségi ifjak szövetsége biztosítéka lesz a jövőnek. A jövő a miénk, egységesen, egységes erővel kell azt építenünk.

— Do tul mindezekben — folytatta kevés szünet után — az elnyert népek barátságának elnyújtására is szolgál az új szervezet. Nemzetiségi különbség nélkül fogunk együttműködni. Az

együttlakó népek fiat együtt leszünk a munkában, s a szervezetben. Eltűnnek majd azok a választások is, amelyek eddig néhol még megvoltak. Hogy mindez meglesz, hogy forradalmiak leszünk, annak biztosítéka az, hogy ki fogjuk zárni sorainkból azokat akik nem osztályharcos elemek. Várjuk az egységesítést, várjuk, hogy a Román Munkáspárt támogatásával és irányításával fokozottabban tudjunk belekapcsolódni a szocializmus építésébe.

A KÖZÉPISKOLÁS DIÁK

A Román Középszkolások Országos Szövetsége kolozsvári helyiségében az egységesítésről beszélgetnek az ifjak. Az egyik ablakmelyedésben Éles Sándor, a tanítóképző második osztályának tanulója áll. Váradi Iu-epja vasuti munkás. Így nyilatkozik az ifjuság egységesítésének kérdéséről:

— Eddig szűcses volt a munka, amit vitünk. A mi szervezetünk, bár alapjában osztályharcos szervezet, nem tudta kellőképpen képviselni ezt a feladatát. Sokan furakodtak be sorainkba olyanok, akiknek a szervezet csak azért volt jó, hogy olcsó mozijegyhez jussanak. Ezekre az elemekre nincsen szükségünk. Elvitath-

Kényszermunkára, vagyonelkobzásra, fogházra és pénzbüntetésre

szólo (tálet) hozott a kolozsvári törvényszék szabotázstanácsa

KOLOZSVAR. — A kolozsvári törvényszék szabotázstanácsa a gazdasági életet szabotáló tevékenységben hozott ítéletet az elmúlt napokban. Csirner Anna kolozsvári lakost 9 ezer lej, Kiss József kolozsvári, Gépész-utca 27 szám alatti lakost 4500 lej pénzbüntetésre ítélte. Várhelyi Dávid Füzfa-utca 33 szám alatti lakost 4 évi börtönbüntetésre és 18 ezer lej pénzbüntetésre, Szász István Bartók Béla-utca 11 szám alatti házát 3 hónapi elzárásra és 10 ezer lej pénzbüntetésre, Ban Áron Pasteur-utca 2 szám alatti kereskedőt pénzbüntetésre, Balázs István Izabella-utca 15 szám alatti vendéglőst 15 ezer lej pénzbüntetésre, Moldován Martin Tache Ionescu-utca 53 sz. alatti lakost 4000 lej pénzbüntetésre, Cristean Ilie Crisan-utca 19

szám alatti lakost 400 lej pénzbüntetésre, Hirschorn Iván 24 éves kolozsvári lakost 5 évi kényszermunkára és vagyonának elkobzására, Robert György Gyulai Pál-utca 5 szám alatti lakost 5 évi kényszermunkára és vagyonának teljes elkobzására, Riban George Baba Nova-utca 7 szám alatti lakost 2 hónapi elzárásra, Ionescu George Budai Nagy Antal-utca

8 szám alatti lakost 4000 lej pénzbüntetésre, Russu Ilie földművest 2 hónapi elzárásra és 40 ezer lej pénzbüntetésre, Heimlich Izsák gazdálkodót 2 hónapi elzárásra és 4 ezer lej pénzbüntetésre, Jakob Márton gazdálkodót 300 lej pénzbüntetésre ítélte a szabotázstanács.

Északi fény Európában

KOLOZSVAR — Dél-Bajorországban kedden este 10 órától éj-jel 3 óráig évtizedek óta nem tapasztalt szépségekben és pompában mutatkozott meg az északi fény. A jelenség, mely több órán át tartott, Európa középső és déli felében is több helyen látható volt. Ezzel kapcsolatban a kolozsvári Bolyai Egyetem földrajzi intézete felkéri mindazokat, akik a jelenséget látták, sziveskedjenek észleléseiket (hely, idő, a jelenség intenzitása stb.) az intézethez (Kolozsvár, Horea-ut 33.) beküldeni.

ZENEI EST a MNSz rendezésében

KOLOZSVAR — A Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei és kolozsvári szervezeteinek Nép művelődési Munkaközössége január 28-án este fél 8 órai kezdettel zenei estet rendez a Diákház kistermében. A műsor első száma a Román Népköztársaság Himnusza, a Tanítók Énekkarának tolmácsolásában. Vezényel Péter Loránt. Bevezető előadást Zsigmond Lajos tart majd Händel: Halvtizen műveket ad elő Balogh Ferenc (hegedű) és Boga László (cselló). Rossini „Sevillai borbély” című operájának egyik áriáját. Bay Kornélia énekl. Donizetti „Don Pasquale” című operájából Kovács Irén és Zsigmond Lajos énekel kettőst. Albert Anna-Mária, Móritz Éva és Sándor Edit Mozart „Varázsfuvola” című operájából énekhármaszt ad elő majd Kovács Irén egy Liszt-művet énekel. A szünet után a Tanítók Énekkara, Péter Loránt vezényletével, népdalfeldolgozást és munkásdalt

énekel. Utána Szabó Géza zongorázik bolgár dalokat. Sándor Edit Bartók és Kodály népdalfeldolgozásokat énekel. Balogh Ferenc Barók „Román táncok” című szerzeményét adja elő hegedűn. Orosz Beatrix népdalfeldolgozásokat, román dalokat Vancea Elisabeta énekel. Kádár Ferenc magyar népdalfeldolgozásokat ad elő, majd a műsor utolsó számaként a Tanítók Énekkara az Internacionálét énekl. A zongorakíséretet Utó Mária és Benedek Kálmán látja el. A zenei est iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

sabeta énekel. Kádár Ferenc magyar népdalfeldolgozásokat ad elő, majd a műsor utolsó számaként a Tanítók Énekkara az Internacionálét énekl. A zongorakíséretet Utó Mária és Benedek Kálmán látja el. A zenei est iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

sabeta énekel. Kádár Ferenc magyar népdalfeldolgozásokat ad elő, majd a műsor utolsó számaként a Tanítók Énekkara az Internacionálét énekl. A zongorakíséretet Utó Mária és Benedek Kálmán látja el. A zenei est iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

2000 vízóra megjavítására vá'lalkoztak a kolozsvári Víz-művek munkásai

KOLOZSVAR — A kolozsvári Víz-művek műszerész osztálya az 1949. évi Állami Terv megvalósításának fontosságát mérlegelve, május 1. a munka nagy ünnepe tiszteletére szociális munkaversenyt indított. A verseny feltételeként kötelezettséget vállaltak, hogy két részletben 2000 darab különféle méretű vízóra megjavítanak, 1000 darabot március 6-ig és a hátralevő 1000 darabot pe-

dig május 1-ig. Az előző versenyek eredményei, de különösképpen a december 30-ai tiszteletére szervezett szocialista munkaversenyben elért eredmények arra ösztönözték a műszerész osztály dolgozóit, hogy a verseny mostani szakaszában vállalt kötelezettségeiknek 100 százalékban, sőt ezen felül tegyenek eleget.

ILYES JANOS üzemi levelező.

ADÁS-VÉTEL

EGY kombinált, festett szobabutor eladó. Attila 11. Bajka. 401

ALACSONY, karsu alakra való, teljesen jókarban levő, hosszú bőrkabát eladó. Képesné, Dézma-utca 43. 384

ELADÓ kétszemélyes, díofurniros rökamié. Holdvilág-utca 14. 434

500-AS motorkerékpár eladó. Értekezni pénteken és vasárnap. Marx 44. 428

ELADÓ minden elfogadható áron 12 négyzetméteres perzsaszőnyeg. Kalandos-utca 19. 431

PRIMA szelont, Schöberl-ágyat megvételre keres Dorian, Boldog-utca 17. 420

EGY stránszekér, két hám, egy HP motor eladó. Mikos 11. 415

ELADÓ teljesen új, nagy perzsaszőnyeg. Cim a kiadóban. Gr. 91

RÁDIO, Kolumbia, 4+2, acélsőves, varázszemes, eladó. Einstein 2. Házfelügyelő. 503

RÁDIO, Tefág, 5+2, acélsőves, varázszemes, négyhullámos, eladó. Széchenyi-tér 31., ajtó 8. 503

ELADÓ egy jómárkájú, rövid zongora. Kossuth Lajos 32., ajtó 8. 437

ZONGORA, rövid, angol mechanikájú, 48 basszusos harmonika, hordozható írógép, eladó. Karolina-tér 4., I. 8. 448

MODERN 2 fotell, szép szövettel, sürgösen eladó. Ciura-utca 2. Állami Banknál. 432

APROHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3-5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 30-50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej. Cim a kiadóban és jelígyes hirdetésnél 20 lej pótdíj fizetendő.

A „Világosság” és „Fóvák Népe” kiadóhivata'a

Álközlözöit

Uj cím:

Szabadság-tér 31

Telefon: 19-11

(volt Lepage könyvkereskedés)

STANDARD rádió eladó, 2+1-es. Érdeklődni Aurel Vlaicu 2. szám. Délután 5-8-ig. Szamosfalvi vármell. 440

EXCENDER húzóprések, olcsón eladók. Cimek „Excender” jelígyere kiadóba kérek. 454

TÁSKAIRÓGÉPET, jómárkájút, veszek. Cimeket „Ugyvéd” jelígyere kiadóba. 442

ELADÓ besszarablaú csikóbunda, egy ezüst róka. Einstein-utca 8. 497

ELADÓ Singer süllyesztős varrógép, Centralbobin, paplan, két derékálj. Petöfi 13-15, balra, ajtó 3. 461

VESEK modern férfi íróasztalt és 6-12 személyes ínom porcellán étkezőt fél szegéllyel. Megbizva „Diversum” régiségkereskedés, Május 1-utca 14. 444

EGY új, levegősűrítő dukkozó kompresszor eladó. Kapas-utca 7. 439

ELADÓ Hoffmann planino. Cim a kiadóban. 499

ELADÓ női Singer varrógép. Magyar-utca 81. 449

ELADÓ zeneszekrény hangerősítővel. Pick-Up-al, férfikerékpár és modern, háromhullámos rádió, motorkerékpárgumi 350x19, Mada, 90 százalékos. Molotov-utca 6. Érdeklődni házfelügyelőnél. 504

KERESÜNK megvételre két darab jókarban levő, furniros íróasztalt és egy darab nagyméretű írtárcsokrényt. Coop. Constructorul, Sindicatulor 7. (Patak-utca). 440

ELADÓK egy karikahajós varrógép, villanyveselő, 4 égős lámpa, kiégett villanykörték, előszobába működő. Donáth-ut 28. 441

INGATLAN-IRÁKÁS

KERESEK központi butorozott szobát. Cimeket „Doktorand” jelígyere kiadóba. 389

GAZDÁLKODÁSRA alkalmas, nagykertes házastelek eladó. Cukorgyár-utca 83. 453

BUTOROZOTT szoba kiadó. Megkeresést kiadóba „Központban” jelígyere. 499

ELADÓ olcsón szép nagy parcella. „Ternó”, Kádár-utca 2. 457

VESEK beköltözhető háromszobás, összkomfortos, keszes családi házat. Lehetőleg belváros közelében. Cim a kiadóban. 463

FÖLDET, ingatlant, Palesztinában vagy járandóságokat vennék. Ugy-nököt honorálok. „Készpénzfizetés” jelígyere, ajánlatok kiadóba. 459

ELADÓ családi ház, szoba, konyha, csukott veranda, előszoba, éléskamra, négy állatnak istálló. gyümölcsös kert. Azonnal beköltözhető. Téglás-utca 98., szám. 460

ÁLLAST KERES

JÖLFÖZŐ mindenek beférőhelyet keres, aki vendégül látásban is jártas. Bolyai-utca 4., házmesternél. 462

ÁLLAST KAPHAT

SZERENY, otthonra vágyó, független házvezető keressék délután 2-től. Pata-utca 42., ajtó 3. 327

PERFEKTÜL főző mindenest azonnal felveszek. Jelenkezni délután 4-8 között. Select-inozgó író-dában. 330

Lederer József

nyugdíjas

az Első Erd. Áll. Bizt. Intézet volt cégjegyzője

tolyó hó 27-én, 74 éves korában hírtelen elhunyt.

Temetése I. hó 29-én, szombaton d. u. 3 órakor lesz a köztemető kápolnájából.

A gyászoló család

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera

KÖZLEMENYEI

Mi, pénteken este ötödször játsz a színház Bernard Shaw legújabb világtalálóját, a PYGMALION-t, amelyet nagy sikerrel utított jel színház.

Szombaton este korunk legnagyobb ukrán trójának, Alekszandr Korneicsiuknak nagyhatású orvostudományát, a PLATON KRESCET-et mutatja be a színház fiatal munkaközössége. A darab valamennyi színházakadémiá hallgatói játsszák, akik a darab rendezőjét és maguk között lasztották. A kitűnő darab, amely mély drámai hatásokra épül, a szocialista világ új emberét jellemzi a darab hőseiben, a kiváló orvosban, aki egész életét a társadalom szolgálatába állítja. Gondosan előkészített, alapos előadással mutatják be a fiatalok a PLATON KRESCET-et amelyet nagy érdeklődés elő meg.

ÁZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Pénteken este fél 8 órakor: PYGMALION. C-bérlet. Jegyek sor-száma: 201.

Szombaton este fél 8 órakor: PLATON KRESCET. A Fiaatok Munkaközösségének előadásában D-bérlet. Jegyek sorszáma: 204.

Vasárnap este fél 8 órakor: PYGMALION. D-bérlet. Jegyek sorszáma: 206.

ÁZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA

Vasárnap délután 4 órakor: HÁRY JANOS. Bertercszűnet. Jegyek sorszáma: 205.

MOZIK MÜSORA:

CORSO: Névtelen sziget. A legizgalmasabb szovjet filmek egyike. Magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ (volt RIO): Halhatatlan szerelem. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap délelőtt matiné.

MAXIM GORKIJ (volt SELECT): Sziberiai ballada. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

CAPITOL: 3 férfi — 1 szerelem. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap 11 órakor matiné.

URANIA: Május ünnepe. Vég színes film.

POPULAR: A szerelmes csavargó. Előadások kezdete 3, 5, 7 órakor Vasárnap délelőtt 1 órakor matiné. Jegyelvét minden nap délelőtt 10-1.

ÚJ IDŐK: I. Bietinszki. II. A tűz őrség napja. III. Tudomány és Technika. Előadások kezdete 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 órakor. Csak vasárnap számozott helytárak Vasárnap délelőtt 11 és 12 órakor matiné.

MUNKAVERSENYEN

a kolozsvári és váradi állami vasüzletek dolgozói

KOLOZSVAR. Az Állami Terv sikeres végrehajtásában és tulhaladásában odaadón közreműködni — ez lebeg ma minden öntudatos dolgozónak szemé előtt. — Mi, az állami üzletek alkalmazottai, megértettük ennek a feladatnak a fontosságát és a gyárakban, üzemekben, főlvakon dolgozó munkatársainknak hárcába bele akarunk kapcsolódni. Munkánk részét akarunk venni az ipari termékek helyes és gyors elosztásában. Ezért mi, a kolozsvári „Fierul” állami vasület dolgozó munkánk megjavítására és hibáink kiküszöbölésére munkaversenyre hívtuk ki a nagyváradi „Otelul” állami vasület. A verseny február 1-től május 1-ig tart. A verseny feltételei: munkafegyelmegerősítés, a munkában elkövetett hibák kiküszöbölése, új káderek nevelése, a kulturmunka megjavítása és újítások bevezetése. A verseny a vásárlókörönység és az üzlet javát szolgálja majd. Nagy sulyt fektettünk az egyéni versenyek megszervezésére, hogy minden alkalmazott vegyen részt a versenyben és javaslatokkal, tapasztalatokkal járuljon hozzá céljaink eléréséhez. WEISZ ANNA levelező.

MEGBIZHATO, komoly, főzött tudó mindenest azonnal felveszek. Jelenkezni 1-4-ig. Egyetem-utca 3., I. emelet, ajtó 11. 423

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruha, fáttyol és koszorú eladás és kölcsönzése nagy választékban az „Orchidea”-nál. Dózsa György-utca 23. Tkv

ELVESZETT vasárnap délután Avram Iancu és Széchenyi-tér utvonalon arany karkötőra „Müller-nétől” felírással. Megtalálóját magasan jutalmazom. Cim: Avram Iancu Diákotthon szakácsa. 428

ELSÓRANGU házi és diétás koszt k'hordestra is kapható. Szentgyház-utca 18., emelet. 447

MENYASSZONYI ruhák, fáttyolok, koszoruk, szőrmeképek kikülszönzése. „Dahlia Múvirágszalom”, Horea ut 35. Tkv. 7

800 LEJ jutalom 2-es autóbutor, elveszett félpár bőrkésztyű visszahozójának. Dózsa-utca 27. Szakács. 456

ELVESZETT két név nélküli C. élelmiszerjegy. Tulajdonosa hadiüveg, kéri a becsléletes megtalálót, juttassa Árpád-ut 1. alá trafikba, ahol jutalmat kap. 443

PÉNZ! Könyveket állandóan veszünk. Uhu Iroda, Molotov-utca 34. 456

MONITORULBAN (hivatalos lap) közleményeket megjelentet Uhu, Molotov-utca 34. 456

MEGELHETESI Művelt egyén pénzei közreműködhet. „Uhu”, Molotov-utca 34. 456

Keresek központban

szépen butorozott, jól fűthető különbejárattal butorozott szobát fürdőszoba használatlalt Cim a kiadóban